

245 οι απόπειρες ανηλίκων – Ακόμη χωρίς στρατηγική για τις αυτοκτονίες

Τι είναι αυτό που ωθεί πολύ περισσότερα ανήλικα κορίτσια παρά αγόρια σε απόπειρες αυτοκτονίας; Γιατί ειδικά στη Λάρνακα οι απόπειρες αυτοκτονίας ανηλίκων είναι τόσες πολλές (72 κορίτσια και 16 αγόρια μεταξύ 2014-2019), συγκριτικά με τις άλλες επαρχίες; Γιατί πολύ περισσότερο 447 άνθρωποι έδωσαν τέλος στη ζωή τους μεταξύ των ετών 2004-2017 στη χώρα μας; Πώς δικαιολογείται ότι το 80% αυτών είναι άντρες; Ότι περαιτέρω οι περισσότεροι αυτόχειρες άντρες ήταν ηλικίας 40-49 ετών (77); Το ότι το 2013 καταγράφονται οι περισσότερες αυτοκτονίες της 14ετίας 2004-2017 είναι άμεσα συνδεδεμένο με την κορύφωση της οικονομικής κρίσης; Τα πολύ αναλυτικά στοιχεία -σε αριθμούς πάντα- των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (Παιδιών και Εφήβων) [ΥΨΥΓΠΕ] που εξασφάλισε και παρουσιάζει σήμερα ο «Π» δεν σοκάρουν μόνο. Οφείλουν να προβληματίσουν άμεσα το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας που για να αντιμετωπίσει και να προλάβει τις αυτοχειρίες θα πρέπει να γνωρίζει και τι ωθεί τους ανθρώπους σε αυτήν την πράξη απελπισίας.

«Τη δεδομένη στιγμή δεν έχει ετοιμαστεί Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης, ωστόσο, η διευθύντρια Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας έχει οριστεί από τον υπουργό Υγείας ως πρόεδρος για άμεση σύσταση επιτροπής για εκπόνηση εθνικής στρατηγικής για την πρόληψη της αυτοκτονίας» απαντά στον βουλευτή και πρόεδρο των Οικολόγων Γ. Περδίκη ο υπουργός Υγείας, ο οποίος και επισυνάπτει καταλόγους στη Βουλή. Καταλόγους ωστόσο που αποκαλύπτουν μόνο το μέγεθος του προβλήματος, όχι τους λόγους, τις αιτίες και τι κάνουμε ως Πολιτεία για να προληφθεί το φαινόμενο.

Απόπειρες αυτοκτονίας ανηλίκων (2014-2019)

Έτος	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
2014	12	40	52
2015	10	37	47
2016	8	34	42
2017	6	32	38
2018	10	29	39
2019 (μέχρι 10/10)	3	24	27
Σύνολο	49	196	245

Παρέμβαση ψυχολόγων

Υπενθυμίζεται πως μόλις τον περασμένο Οκτώβριο με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας που το 2019 εστίασε στην πρόληψη των αυτοκτονιών, με ανακοίνωσή του ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου έκανε λόγο για αυξητική τάση στις αυτοκτονίες τα τελευταία χρόνια. «Η κυβέρνηση και η κοινωνία θα πρέπει να εργαστούν για να επιτύχουν την πρόληψη του φαινομένου χρησιμοποιώντας την ψυχολογική γνώση και τους ψυχολόγους ως βασικούς αρωγούς στην προσπάθεια αυτή».

Και ο σύνδεσμος είχε επισημάνει πως δεν υπάρχει μέχρι στιγμής εθνικό στρατηγικό σχέδιο στον συγκεκριμένο τομέα, αν και το στρατηγικό σχέδιο του Υπουργείου Υγείας για το 2018-2020 αναφέρει

ότι θα προγραμματιστούν προληπτικά προγράμματα που θα επικεντρώνονται σε παιδιά και εφήβους με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση της παιδικής και της εφηβικής κατάθλιψης.

«Παρ' όλα αυτά, ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο για την πρόληψη των αυτοκτονιών, καθώς και ο δημόσιος διάλογος για το θέμα επιβάλλονται» αναφέρει η ανακοίνωση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στη Βουλή ιδιαίτερα ανησυχητική αύξηση παρατηρήθηκε το 2008 (42 συνολικά αυτοκτονίες, 32 άνδρες και 10 γυναίκες) και το 2013 (45 συνολικά αυτοκτονίες, 40 άνδρες), «χρονιές όπου η οικονομική κρίση κατέστη σημαντικός παράγοντας επικινδυνότητας σε θέματα δημόσιας υγείας» είχε αναφέρει τον περασμένο Οκτώβριο ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων. «Τα τελευταία χρόνια οι αριθμοί είναι σχετικά σταθεροί και κυμαίνονται από 36 μέχρι 40 αυτοκτονίες ετησίως, των οποίων ο μεγαλύτερος αριθμός αφορά άνδρες ενώ ο αριθμός στις γυναίκες είναι αρκετά μικρός. Τα επίπεδα απόπειρας αυτοκτονίας παραμένουν υψηλά» σημείωνε ο σύνδεσμος, με τα στοιχεία που δημοσιοποιούνται σήμερα ανά έτος και φύλο από το 2004 όταν καταγράφηκαν 7 αυτοκτονίες μέχρι το 2017 (38 αυτοκτονίες) να τον επιβεβαιώνουν. Σημειώνεται περαιτέρω πως σύμφωνα με τα στοιχεία (βλ. πίνακες) από τις 89 γυναίκες που έθεσαν τέρμα στη ζωή τους μεταξύ των ετών 2004-2017 οι 11 ήταν ηλικίας μεταξύ 25-29, 10 μεταξύ 45-49 ετών και 10 μεταξύ 60-64 ετών, την ώρα που η κρίσιμη ηλικιακή ομάδα για τους άνδρες όπως προαναφέρθηκε είναι αυτή 40-44 ετών (40 αυτοκτονίες) ενώ ακολουθεί η ομάδα 45-49 ετών (37). Σημειώνεται δε πως 14 συμπολίτες μας έθεσαν τέρμα στη ζωή τους σε ηλικία άνω των 80 ετών.

Μπορούν να αποφευχθούν

Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ψυχολόγων, η αυτοκτονία οδηγεί στον θάνατο περίπου 2.000 άτομα ημερησίως ανά τον κόσμο, αποτελεί δε την τρίτη αιτία θανάτου σε άτομα ηλικίας 15 με 19 ετών, ωστόσο ο μεγάλος αυτός αριθμός θανάτων από αυτοκτονία μπορεί να αποφευχθεί (στη χώρα μας σύμφωνα με τις ΥΨΥΠΕ οι αυτοκτονίες σε αυτήν την ομάδα ήταν 18, 15 αγόρια και 3 κορίτσια). Είναι δε θέση του συνδέσμου πως η διακύμανση αυτή υποδεικνύει ότι υπάρχουν πολλές ψυχολογικές και κοινωνικές παρεμβάσεις που μπορούν να υλοποιηθούν με στόχο την προώθηση της πρόληψης και της αντιμετώπισης του φαινομένου.

Σε 5 χρόνια 196 κορίτσια - 49 αγόρια

Τα στοιχεία που δημοσιεύουμε σήμερα για τις αυτοκτονίες στην Κύπρο μεταξύ των ετών 2004-2017 και για τις απόπειρες αυτοκτονίας ανηλίκων (για τα έτη 2014-2019) κατατέθηκαν στη Βουλή από τον υπουργό Υγείας στις 18/12/2019 μετά από ερώτημα που υπέβαλε ο κ. Περδίκης. Με αφορμή

προηγούμενη απάντηση του τέως υπουργού Υγείας, ο κ. Περδίκης είχε πληροφορηθεί ότι οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, οι ενδονοσοκομειακές μονάδες, οι Ψυχιατρικές Κλινικές του ΓΝ Λεμεσού και του Νοσοκομείου Αθαλάσσιας υποδέχονταν ασθενείς μετά από απόπειρες αυτοκτονίας οι οποίοι έχρηζαν νοσοκομειακής νοσηλείας, ότι οι ενδονοσοκομειακές δομές εφάρμοζαν πρωτόκολλα με κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση ατόμων με αυτοκαταστροφική συμπεριφορά, ενώ τα εξωτερικά ιατρεία κοινοτικής ψυχιατρικής υποδέχονταν άτομα που έκαναν απόπειρα/απόπειρες αυτοκτονίας, παρέχοντας συστηματική στήριξη και παρακολούθηση όπου αυτό κρινόταν αναγκαίο. Στη βάση των πιο πάνω και μετά τον θάνατο του 15χρονου Στυλιανού, στις 24/9/2019 ο κ. Περδίκης ζήτησε από τον νυν υπ. Υγείας αναλυτικό κατάλογο ανά ηλικιακή ομάδα με τον αριθμό των ατόμων που προέβησαν σε απόπειρα αυτοχειρίας την περίοδο 2014-2019, καθώς και τον αριθμό των θανάτων λόγω αυτοχειρίας. «Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή ποια είναι τα μέτρα που λαμβάνονται για τη στήριξη των ατόμων αυτών», είχε ζητήσει επίσης ο βουλευτής με τον κ. Ιωάννου να απαντά πως «όλες οι δομές της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, ανηλικών και ενηλίκων, παρέχουν σχετικά θεραπευτικά προγράμματα για την πρόληψη και τη θεραπεία, ενώ λειτουργοί τους συμμετέχουν και σε προληπτικά προγράμματα προαγωγής της ψυχικής υγείας στο πλαίσιο της κοινότητας και των σχολείων». Σημειώνεται πως στη Βουλή κατατέθηκε αναλυτικός ανά επαρχία κατάλογος με τον αριθμό ανηλικών ατόμων που προέβησαν σε απόπειρα αυτοκτονίας από το 2014 που δεικνύουν σοβαρό πρόβλημα για τα κορίτσια. Ειδικότερα τα περιστατικά αφορούν 31 (30 κορίτσια) τη Διασυνδεδετική - Συμβουλευτική Υπηρεσία, 79 (52 κορίτσια) το Κέντρο Πρόληψης και Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης, 88 (72 κορίτσια) τις ΥΨΥΠΕ Λάρνακας, 31 (όλα κορίτσια) τις ΥΨΥΠΕ Λεμεσού και 16 (11 κορίτσια) τις ΥΨΥΠΕ Πάφου.

Πολίτης Online

08/01/2020